

Cevense hennen

Gilbert Keyzer

Alle personen en gebeurtenissen in deze roman komen voort uit de fantasie van de auteur. Iedere overeenkomst met bestaande of overleden personen berust op toeval.

© Gilbert Keyzer

1

De auto parkeer ik zo, dat ik er vanuit het wegrestaurant zicht op kan krijgen. Veertien oktober, toch is het druk op de parkeerplaats. Behalve Franse, veel Vlaamse en Spaanse kentekenplaten.

Een felle zon, waarvan de warmte dragelijk is door de wind die vanuit het zuiden door het Rhonedal noordwaarts jaagt, staat al laag aan de hemel. Rode, gele en paarse herfstbladeren waaien om me heen. Met stijve heupen en knieën beweeg ik me naar het restaurant.

De hal wordt vrijwel geheel door mannen van allerlei leeftijd in beslag genomen. Moeders vergezellen hun kinderen naar de toiletten. Met moeite vind ik een plekje bij een van de koffieautomaten. Met moeite lukt het me een kunststof bekertje koffie te bemachtigen. De moeders en hun kroost keren terug naar de hal.

Iedereen om me heen maakt deel uit van een gezelschap, een gezin, een echtpaar, een groepje vrienden. Men staat om hoge tafeltjes heen of wacht in de rij voor de boulangerie of de hamburgerbalie.

Ik ben hongerig, maar mij ontbreekt het aan het geduld om me bij een van de rijen aan te sluiten. In de tas die ik op de bijrijdersstoel heb neergezet, bevinden zich kaascrackers en appels. Ik besluit om het ermee te doen.

Hoe ver nog? Ik ben vergeten op het navigatiesysteem te kijken. Als ik het huis van Marie-Ange nog voor tien uur vanavond bereiken wil, hetgeen ik haar vanochtend heb toegezegd, zal ik haast moeten maken.

Niets kan ik verstaan van de stemmen om mij heen. Ik voel me door spoken omringd, weet dat men juist mij ziet als een fantoom, niet veel meer dan een schaduw, als er al iemand naar me kijkt.

Ik haal mijn portefeuille uit mijn buiktasje en zoek naar muntjes

De toiletten blijken vrij toegankelijk.

Het stinkt er, zodat ik door mijn mond adem. Meer dan de helft van de pisbakken is afgedekt met plastic zakken, die met tape op hun plaats worden gehouden.

Nergens vind ik plek om mijn buiktasje neer te leggen. De grond is vochtig en modderig van gemorste urine en toont zoolafdrukken. Ik sjoer mijn broek en

onderbroek onder het tasje door, tot halverwege mijn heupen. Mijn blaas lijkt eindelijk vol.

Aan een lange wastafel breng ik mijn kleding in orde en was ik mijn handen. Vanuit de spiegel kijkt mij een opmerkelijk fris spiegelbeeld aan. Wellicht wordt de aanblik verzacht door de schamele verlichting.

Ik hou mijn handen onder een blazer en beweeg mijn vingers in alle richtingen, zonder dat er een luchtstroom op gang komt.

Uiteindelijk droog ik ze aan mijn broek af, om vervolgens tussen groepjes reizigers door naar de uitgang te manoeuvreren.

Families staan om geparkeerde auto's heen. Sigarettenrook stijgt uit de gezelschappen op en verwaaid.

Het interieur van mijn auto is veranderd in dat van een pedaalemmer. Ik zoek leeggedronken flesjes, klokhuizen en plastic verpakkingen bij elkaar en loop met de rommel in de richting van een bolvormige vuilcontainer.

De wind trekt enkele flesjes uit mijn handen en jaagt ze het parkeerterrein over. Ze rollen kletterend onder vrachtauto's.

Het navigatieschermplak ik tegen de voorruit. Ik draai de zwarte schijf naar rechts. Er moet iets stuk zijn gegaan, want het schermplak is onderweg reeds herhaalde malen van de ruit af gevallen. Na meerdere pogingen leg ik het schermplak tussen het dashboard en de versnellingspook. Ik plug de aansluiting in de opening voor de sigarettenaansteker. Het systeem brengt kantelende kaarten.

'Probeer om te draaien', beveelt even later een zakelijke mannenstem.

Nadat ik enkele bochten heb genomen, wijst een dikke rode pijl me de weg naar de péage. Vlak voor een aanstormende bestelbus, die veel harder rijdt dan ik verwachtte, draai ik de snelweg op. Onder langdurig geclaxonner word ik rakelings gepasseerd. Mijn auto trilt ervan.

Vermoedelijk ben ik toch vermoeider dan ik me voel. De schrik zorgt ervoor dat ik me scherper bewust word van het verkeer om me heen. Ik laat het linker portierraam half omlaag zakken, zodat de rijwind me fris houdt. De airco laat ik aan.

De pijl op het scherm wijst nu naar een kunstmatige horizon, die schokkerig op me afkomt.

Nog bijna driehonderd kilometer. Ik ben vergeten Marie-Ange te bellen om opnieuw mijn geschatte aankomsttijd door te geven en besluit mede hierdoor bij een wegrestaurant te parkeren.

Het golvende landschap aan weerszijden van de tolweg is bedekt door wijngaarden, weilanden en bossen in herfststooi.

Ik doorkruis rijen langwerpige boomschaduw. Daar waar de snelweg tussen rotswanden doorvoert, heerst al schemering.

Het laatste deel van mijn reis bestaat uit een traject van ruim zeventig kilometer via dorpjes en hoogstwaarschijnlijk onverlichte bergweggetjes. Ik krijg er spijt van vanochtend niet eerder te zijn vertrokken. Al om halfzes lag ik op mijn hotelbed in Vienne te wachten tot de ontbijtzaal zou opengaan, alwaar ik niets beters dan een derderangs maaltijd bij elkaar wist te scharrelen, terwijl overal langs de snelwegen verse koffie en broodjes te verkrijgen waren.

Ik rij de eerste aire die ik tegenkom op en bel Marie-Ange.

Ik denk tussen tien en halfelf aan te komen. In welluidend Vlaams geeft zij me te verstaan me niet te haasten en tijdens het laatste deel van de reis beducht te zijn voor overstekend wild. Mijn blaas voelt opnieuw overvol aan. Ik vraag me af waar mijn lichaam al dat vocht vandaan haalt, stap uit en urineer in de bosjes.

Mijn blaas voelt uiteindelijk leeg aan. Warme wind blaast de laatste druppels bij me vandaan. De wandelingetjes van en naar de auto doen me goed.

Veel harder dan honderdtien durf ik niet te rijden. Boven deze snelheid voel ik de wegligging teruglopen. De auto wordt door de wind heen en weer geschud.

Ik minder vaart tot beneden de honderd en scheur met mijn tanden een pakje met kaascrackers open.

Met lauw water spoel ik een mond vol kruimels en kaascrème schoon.

Ik heb een plastic mapje met CD's meegenomen en er nog niet één van beluisterd.

Deze onverwachte reis dank ik aan mijn oudere broer Alain.

Marie-Ange zoekt een huisbewaarder, omdat zij naar een huisartsencongres in Marseille wil en aansluitend familie in Nice zal bezoeken.

Ik heb beloofd om voor haar kippen en katten te zorgen. Zij heeft mij via Facebookfoto's van haar woning, een voormalige zijderupskwekerij, gestuurd en mij gewaarschuwd voor de Spartaanse inrichting.

Ik kijk ernaar uit mijn broer en zijn vrouw te zien. Zij zijn ruim twee jaar geleden, kort na het overlijden van onze vader, naar de Cevennen geëmigreerd om er gites te verhuren en wonen veertien kilometer bij Marie-Ange vandaan. De aannemer die hun gites heeft gebouwd, gaat nu bij haar aan de slag. Die broer van mij. Hij heeft een goed lopende praktijk als advocaat moeten opgegeven. Lammie, vijftien jaar jonger dan hij, verkocht haar in de binnenstad van Utrecht gelegen restaurantje.

Zij denken geld genoeg te bezitten, hetgeen zij naar mijn smaak net iets te nadrukkelijk laten merken.

Ik ben sommelier en gastheer en werk al van jongs af aan voor het bedrijf van mijn vader en stiefmoeder. Dit bedrijf bestaat uit een wijnkoperij en een restaurant, in aangrenzende panden gehuisvest. Madeleine betaalt me al decennia een salaris, dat niet ver boven het minimumloon ligt.

En hiervan moet ik maandelijks vijfhonderd euro afdragen voor kost en inwoning. Hetgeen ik over hou, is net voldoende voor mijn eenvoudige en minder eenvoudige behoeftes.

De kleine auto waarin ik rij is mijn eigendom niet, staat op naam van de zaak. Benzine, hotelovernachting, tol en restaurantmaaltijden zullen me het grootste deel van mijn moeizaam bijeengeschaapte spaarcenten kosten.

Indien ik haar overleef, erven Alain en ik alles.

Zij heeft me verzekerd dat het in haar testament is opgenomen.

Enkele weken geleden de vijftig gepasseerd, heb ik begrepen dat ik nooit iets anders worden zal. Het meest opwindende vooruitzicht in dit opzicht is de mogelijkheid mezelf te kietelen, door met vervroegd pensioen te gaan. En dan? De hele dag in mijn kamers boven het restaurant rondhangen, terwijl het bedrijf beneden me doorgaat?

Ik hou nog steeds van mijn werk. Wijn beheerst zolang ik me kan heugen mijn bestaan.

Mijn moeder vertelde me dat zij vlak voor mijn geboorte een bloeding in de baarmoeder kreeg, zodat ik met spoed ter wereld gebracht ben, omspoeld door rode vloeistof. Astrid Cornelisse was haar naam. AC.

Wat had ik anders kunnen worden?

Alain is de facto al met pensioen. De verhuur van de gites lijkt voor hem een bijkomstigheid, voor zijn vrouw Lammie een roeping.

Zij zijn, net als ik, kinderloos gebleven.

Afgezien daarvan, doet grote broer alles beter. Al hetgeen waaraan hij begint, lukt hem. Onder zijn handen verandert vrijwel alles in goud. Dat betekent gelukkig nog niet, dat hij niet mislukken kan.

Ik vraag me af, hoe hij buiten het vakantieseizoen zijn dagen doorbrengt.

De zon is bijna onder.

Ik duw achtereenvolgens mijn kaartje en mijn creditcard in twee naast elkaar gemonteerde apparaten. Het slagboompje veert op. Ik verlaat even later de snelweg en passeer een industrieterrein. Via secundaire wegen, door oranje lampen beschenen, bereik ik de periferie.

Langs een tweebaansweg staan rijen platanen met gevlekte stam. De weg is onverlicht.

De laatste zonnestrallen priemen tussen de bomen door.

De ene rotonde na de andere passeer ik. Er is vrijwel geen verkeer.

Slaperige dorpjes. Rommelige kruisingen. Verlichte rotondes. Een overstekende hond.

De zon is zojuist achter een rotswand verdwenen.

Kilometerslang moet ik achter een grommende tractor rijden. Enigszins misselijk van de dieselwalm, schakel ik terug en geef ik de tractor enkele tientallen meters voorsprong.

‘Sla bij de volgende splitsing linksaf.’

En enkele seconden later: ‘Sla linksaf.’

Franse automobilisten hebben de neiging om in volle vaart onoverzichtelijke bochten te nemen. Uit mijn reizen met Madeleine door Grieks en Italiaans gebergte heb ik de gewoonte overgenomen om vlak voor een dergelijke bocht te claxonneren. Vermoeid als ik ben, vergeet ik dit herhaaldelijk. Ik neem een scherpe bocht. In het licht van de koplampen worden drie wilde zwijnen zichtbaar. Ze staan midden op de weg. Hun ogen zijn gloeiende cirkeltjes. Het lijkt alsof ze zich door het licht hebben laten vangen. Als ik claxonneer stuiven ze de weg af, het kreupelhout in.

Indien ik een iets hogere snelheid had aangehouden, had ik ze aangereden.

Gillende zwijnen, klem geraakt onder de auto. Bloed, op het asfalt druipend. Ik ril bij de gedachte. Bij iedere ongewone vlek die zich in het schijnsel van mijn koplampen vertoont schrik ik, om daarna onmiddellijk vaart te verminderen. Stapvoets rijdend passeer ik kadavers van herten en zwanen.

Alleen de borden met plaatsnamen zijn verlicht. Iedere kilometer lijkt wel tien keer langer dan op de péage. Af en toe komt mij met hoge snelheid een tegenligger tegemoet. Telkens wijk ik zoveel mogelijk naar rechts uit en minder snelheid. Telkens stuift men mij met onverminderde snelheid voorbij.

Geen mens op straat. Ik kom bij een stadje aan en rijd er via een smalle weg doorheen, waarbij ik geparkeerde auto's passeer en af en toe voor tegemoetkomende verkeer naar rechts uit moet wijken, door de ruimte tussen de stilstaande auto's te benutten.

Overal zijn luiken dichtgeklapt of neergelaten, afgezien van schemerige pizzatentjes en bistro's.

Het laatste stadje. Nog slechts enkele kilometers. Ik rij over een brede stenen viaduct en stuur rechtsaf een buitenwijk in. Na enkele kilometers over een tussen begroeide, rotsachtige heuvels slingerende weg, passeer ik een kleine, verlichte rotonde en een restaurant. Even later rij ik over een smalle stenen brug en nader een dubbel rijtje huizen, dat men voor een dorpje zou kunnen houden. Sommige ramen zijn verlicht.

Het loopt tegen tien. Dit moet het laatste weggetje zijn.

Nog een paar honderd meter, volgens het navigatiesysteem. Aan mijn linkerhand de huizenrij. Karige straatverlichting. Rechts grasvelden, die op een vallei lijken uit te lopen.

‘Bestemming bereikt.’ Ik buig voorover en breng de onzichtbare man tot zwijgen. Het schermpje valt tussen mijn voeten.

Aan de rechterkant van de weg staat een vrouw met een lantaarn te zwaaien. Ik flits met mijn koplampen.

Zij draait zich om en loopt een pad van geel gruis af. Links ervan staan eeuwenoude, onverlichte gebouwen, tegen elkaar aan leunend in slordige opstelling. Ik volg haar benedenwaarts en parkeer op haar aanwijzingen vlak bij een toegangspoort, naast een bestelauto van een verouderd model. Verstijfd stap ik uit. Ik begroet een nog vrij jonge vrouw. Ik schat haar tegen de veertig. Zij is gezet, draagt een tuinbroek die nauw om haar lichaam spant en een groene hoofdoek. Ik laad mijn bagage uit, die bestaat uit een koffer op wieltjes, een schoudertas en een tas waarin mijn laptop. Zij neemt de schoudertas van me over en gaat me voor, onder de poort door, over een onverlicht stenen terras. De lichtkegel uit haar staaflantaarn danst over de grove bestrating. Links van mij bevindt zich een gebouw met boogportalen, een daarachter gelegen ruimte overkappend. Daarnaast een oudere, onregelmatig opgetrokken gevel. Rechts vermoed ik de duistere diepte van de vallei. Ik meen water te horen stromen.

Wij naderen een rechthoek van licht. Zij stapt naar binnen. Ik betreed een ruimte met twee ramen, die deels als keuken en deels als bergplaats is ingericht. Een fel stralende gloeilamp hangt aan het plafond. De muren moeten al lang geleden gepleisterd zijn, want in de hoeken schilfert het pleisterwerk als een huidziekte.

Marie-Ange duwt de eeuwenoude buitendeur dicht en schuift aan de boven- en onderzijde grendels in de beugels. Vervolgens draait zij de deur op slot met een grote sleutel. Ik zie een kattenluik.

Zij kijkt mij nieuwsgierig aan. Haar diepliggende ogen tonen een vermoeidheid, alsof zij met mensenkennis is overladen en het haar verbazen zou, indien zij iets origineels te horen krijgt. Uit mijn schoudertas haal ik een fles Amarone della valpolicella tevoorschijn. Het is één van mijn favorieten.

Blij verrast neemt zij de fles van me aan.

‘Ik herken u van de foto’s op Facebook’, verklaart zij.

‘Ik u ook.’

‘Heeft u een goede reis gehad?’ Zij verwijdt haar hoofddoek, een tooi van donkerblonde krullen bevrijdend.

Ik vertel haar over de zwijnen en over de troosteloosheid van hotelkamers, die pas goed merkbaar wordt als je er in je eentje verblijft. ‘Ik heb in Luxemburg en in Vienne overnacht. Maar het ging zo vlot, dat ik het makkelijk met één overnachting had kunnen doen. Ik had prachtig weer onderweg.’

Zij knikt.

‘Heeft u zin in wijn, George?’

‘Altijd!’

In Vienne leek het wel feest, gisteravond. De terrassen zaten vol vrolijke en lachende gezelschappen, die kreten riepen naar voorbij wandelend publiek. Overal waren slierten brandende lampjes opgehangen. Bedienend personeel stormde de cafés en bistro’s in en uit met dienbladen. Het was zwoel. Ook op voorbij scheurende brommertjes werd zomerkleding gedragen. Allerlei muziek klonk door elkaar heen.

Tussen al dit gedruis heb ik een bordje pasta genuttigd en een glas Cotes du Rhône gedronken. Het isolement dat ik ervoer in het shabby hotelkamertje vond ik hierna beter te verdragen. Ik had Madeleine beloofd te bellen, kon mezelf er niet toe zetten.

Slecht bereik, is het smoesje dat ik mijn stiefmoeder morgen probeer te verkopen.

Tot mijn verbazing draait Marie-Ange een plastic kraantje onderaan een kartonnen doos open, die op het aanrecht staat. In het glas dat zij eronder houdt stroomt rode wijn. Zij zou toch op zijn minst iets behoorlijk aan kunnen bieden! Op mijn facebook pagina staat duidelijk mijn beroep vermeld.

Zij verzoekt me mijn schoenen uit te trekken en op de deurmat achter te laten.

Met twee halfvolle glazen en een plastic trommeltje gaat zij me voor naar de zitkamer.

Op haar verzoek trek ik een zwaar gordijn opzij en laat haar voorgaan.

Dit vertrek bevat slechts één raam. Hier betreft het een venster van dubbel glas. Ook hier is het pleisterwerk gescheurd en op veel plaatsen verbrokken. Stof en gruis hebben zich in de hoeken opgehoopt.

Zij plaats glazen en trommeltje op de salontafel en schuift het gordijn weer dicht.

Een houtkachel in de schouw brandt. Ik heb gelezen dat dit de enige warmtebron in deze voormalige zijdenrupsenkwekerij is en begrepen dat zij de warmte zoveel mogelijk in deze ruimte wil bewaren. Ik neem plaats in een crapaudje, dat echter geheel is doorgezakt, zodat ik weer overeind kom en op een stoel aan de eettafel ga zitten.

Zij laat zich op een lage, versleten tweezitter zakken. Aan weerszijden van haar komen de uiteinden van de langwerpige zitting schuin opwaarts staan.

Marie-Ange blijkt het type persoon, waaraan je al snel van alles over jezelf verteld.

Ik kan me voorstellen dat zij geliefd is bij haar patiënten.

Bij sommige van mijn verhalen knikt zij bevestigend, om daarna aan te geven dat zij hierover al het een en ander van Alain heeft gehoord. Zij heeft droeve ogen, die niet passen bij haar glimlach. Toch lijkt zij oprecht in mij geïnteresseerd.

Die interesse heeft uiteraard tot doel om te bepalen of ik wel een geschikte huismeester zal zijn.

Dromerig staart zij naar de vlammen.

Ik zou niet weten wat ik haar over haarzelf zou kunnen vragen. Zij opent het trommeltje en haalt er een mesje en diverse soorten kaas uit tevoorschijn. Zij presenteert schijfjes Camembert.

Het kattenluik in de buitendeur kleppert tweemaal. Een witte kat met beige vlekken en een Cyperse kat dringen zich onder het gordijn door. Met verbazing word ik aangestaard. De gevlekte springt de vensterbank in, de Cyperse klimt bij Marie-Ange op schoot. Beau en Baghera. Zoals alle katten, luisteren zij niet naar hun naam, zo verzekerd mij Marie-Ange.

‘Morgen zal ik u laten zien hoe de houtkachel aan te steken en de hennen en de poezen te verzorgen. Overmorgen vertrek ik naar Marseille. U weet toch dat ik na die week nog een week bij familie van mij in Nice verblijf.’

Morgen krijg ik examen. Zou zij me wegsturen, nadat ik in haar ogen ben gezakt? Noch van het aansteken en brandend houden van houtkachels, noch van de verzorging van kippen heb ik verstand.

Ik stel voor elkaar te tutoyeren en hou mijn neus in het glas. Een vaag aroma van vanille en hout.

De wijn smaakt acceptabel. Een Merlot, weinig pretenderend, met de voor deze druif gebruikelijke zachtheid. Net iets meer dan een slobber. Ik ken dit soort verpakkingen uiteraard. Het is nooit bij me opgekomen ze in ons assortiment op te nemen. Ik had nooit vermoed dat uit een in karton verpakte plastic zak drinkbare wijn kon worden getapt.

‘Het is denk ik het eenvoudigst wanneer je vannacht in mijn bed slaapt’, verkondigt Marie-Ange met een ernstig gezicht.

‘I beg your pardon?’ Ik trek een geschokte uitdrukking op mijn gezicht.

Ah, zij kan toch lachen, die geheimzinnige kasteelvrouwe.

‘Ik bedoel niet bij mij in bed uiteraard. Mijn slaapkamer is hierachter. Ik slaap vannacht hierboven. Het is de enige kamer daar die in orde is. Een toiletruimte moet daar nog worden aangelegd. Ik hoef er ’s nachts nooit uit, jij wellicht? Het toilet is daar.’ Zij wijst naar een deur naast de houtkachel.

Marie-Ange heeft het goed geraden. Sommige nachten moet ik er wel vier keer uit. Zou zij er wellicht als huisarts vanuit gaan dat iedere oudere man vochtproblemen ondervindt? Komende nacht zal het in ieder geval raak zijn, want mijn enkels zijn door de reis gezwollen.

‘Dus niet bij mij, wel in mijn bed.’ Zij glimlacht.

Uiteraard.

Ik heb inmiddels allang begrepen niet zeer aantrekkelijk voor vrouwen te zijn. Madeleine uitgezonderd, heb ik nog nooit een onbetaalde seksuele ontmoeting met een vrouw meegemaakt. Ik voel geen enkel verlangen naar Marie-Ange.

De hele dag heb ik vermoeidheid gevoeld. Nu de fles vrijwel leeggedronken is, overvalt mij een enorme loomheid.

Marie-Ange laat mij de slaapkamer zien. Eenzelfde ruimte, ook hier slechts één raam en alleen bereikbaar via de deur naar de woonkamer. Een uitpuilende kleerkast. Op de grond kartonnen dozen vol kleding. Een enkele stoel.

Ik kan er nauwelijks mijn bagage kwijt.

Zij verklaart vanmorgen het beddengoed te hebben verschoond en zoekt schone kleding uit.

Ik dank haar voor haar gastvrijheid en breng mijn bagage de slaapkamer in. Uit mijn koffer haal ik mijn toilettasje tevoorschijn.

De deur naar de toiletruimte wordt door een rubber elastiek aan een haak op z'n plek gehouden.

De toiletruimte bevat een toiletpot en een douchecabine. Naast het wastafeltje staan een droogtrommel en een wasmachine. Het raam staat open. In het venster is traliewerk aangebracht. Ik kijk uit over een piepklein binnenplaatsje. Steenkoud is het hier.

Naast de douchecabine ligt een plas water. Afgezien van het doucheputje, zie ik geen enkele andere waterafvoer. Ik maak gebruik van het toilet en poets mijn tanden.

In mijn pyjama (Dank je, Madeleine, het is mijn eerste!) en op blote voeten kom ik de woonkamer binnen. Marie-Ange ligt op haar knieën voor de houtkachel met een pook gloeiende houtresten uit elkaar te stoten. De katten liggen op het bankstel te slapen.

'Tot morgen, kasteelvrouwe.'

'Awel slaap goed, huismeestertje.' Zij kijkt niet op.

Ik sluit de slaapkamerdeur af met een eeuwenoude grendel.

Er liggen drie kussens op het tweepersoonsbed, waarvan ik er twee onder het voeteneinde van de matras prop. Zo kan het vocht gemakkelijker uit mijn voeten zakken.

De slaap laat zich niet vatten. Urenlang lig ik op mijn rug, de handen onder het kussen gevouwen, met mijn hoofd naar rechts gedraaid naar de flonkerende sterren te kijken. Het raam staat open.

Ik voel hoe het dekbed klam wordt.

De matras voelt althans uitstekend aan.

Ik had verwacht dat dit eeuwenoude huis in de voegen zou kraken en piepen.

Er is niets te horen. De gebouwen zijn uit onbeweeglijk gesteente opgetrokken.

Al het dierlijk leven in de vallei lijkt de adem in te houden, alsof niet alleen de wilde zwijnen van mijn komst geschrokken zijn.

Als ik heel goed luister, kan ik opnieuw stromend water horen. Een beekje of kleine rivier.

Vijf keer moet ik er die nacht uit, telkens huiverend van de kou. Ik lijk helder water uit te scheiden. Pas tegen de ochtend val ik in slaap.